

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/48/2018
Identifikačné číslo spisu:	5413010099
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:5413010099.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného Q. S. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 25. apríla 2019 v Bratislave dovolanie obvineného Q. S. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. júla 2015, sp. zn. 3To 84/2015, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného Q. S. sa odmieta .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín z 24. marca 2015, sp. zn. 9T 41/2013, bol obvinený Q. S. uznaný vinným v bode 1/ zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák., v bode 2/ zo spáchania zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. e/, písm. j/ Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. a v bodoch 3/ a 4/ zo spáchania pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. e/ Tr. zák., sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., a to na skutkovom základe uvedenom v rozsudku.

Okresný súd uložil za to obvinenému Q. S. podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. za použitia § 37 písm. m/, § 38 ods. 4, § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák. spoločný súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obvinený zaradený na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Okresný súd zároveň zrušil rozsudok Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 8T 49/2012 z 26. októbra 2012 vo výroku o vine ohľadom skutku 2/, ako aj ďalšie výroky, ktoré mali v zrušenom výroku o vine svoj podklad a tiež zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 8T 49/2012 zo 17. septembra 2014 a výrok o treste rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 29T 69/2012 z 22. augusta 2012, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Okresný súd podľa § 77 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 4 Tr. zák. uložil obvinenému Q. S. ochranný dohľad na dva roky a tiež povinnosť nahradiť spôsobenú škodu a zamestnať sa, alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. Súd prvého stupňa podľa § 287 ods. 1 Tr. por. tiež uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodeným subjektom spôsobenú škodu.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline preskúmal a následne, dňa 9. júla 2015, sp. zn. 3To 84/2015, podľa § 319 Tr. por., ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal prostredníctvom svojho obhajcu obvinený Q. S. dovolanie, v ktorom výslovne označil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. predpokladajúci, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Obvinený poukázal na fakt, že k spáchaniu trestnej činnosti došlo v dobe pred vydaním pokynu GP SR č. IV/1 Spr. 8/16/1000-23, ktorý menil posudzovanie týchto trestných činov. Podľa názoru dovolateľa je tu predpoklad pre posudzovanie trestného činu v predmetnom konaní podľa zásady uplatňovania v dobe pred vydaním uvedeného pokynu. Koncom marca 2016 sa mala na Generálnej prokuratúre uskutočniť porada týkajúca sa uplatňovania právnej kvalifikácie vo veciach trestných činov krádeže s prvkom vlámania. V zmysle pokynu GP SR č. IV/1 Spr. 8/16/1000-23 je každá krádež vlámaním, kde je škoda na odcudzených veciach v sume do 266 eur kvalifikovateľná pod § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a každý prípad so spôsobenou škodou na odcudzených veciach nad 266 eur pri krádeži vlámaním je nutné kvalifikovať podľa § 212 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. Stanoviská NS SR Tpj 78/2011, Tpj 53/2013 a pod. vychádzajú z premisy, že krádež vlámaním kvalifikovaným spôsobom znamená spôsobenie škody. Vlámaním sa chápe spôsob konania a nie následok. Ak ale pristúpime k výkladu práva podľa spomenutých stanovísk, zistíme, že ním dochádza k zmene samotného druhu trestného činu. Kým pri škode do 266 eur sa jedná o prečin, pri škode nad 266 eur sa jedná o zločin. Podstatným rozdielom je ale to, že kým pri krádeži do 266 eur hrozí páchatelovi trest odňatia slobody až na dva roky, pri škode o jeden cent vyššej je to už tri až desať rokov. Dovolateľ ďalej vyslovil nesúhlas s takýmto výkladom, pričom poukázal na § 10 ods. 2 Tr. zák. a zjavnú neúmernosť trestu.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline i rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadrila námestníčka okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Dolný Kubín s tým, že obvinený neuvádza žiadne nové podstatné okolnosti, ktoré by nasvedčovali inému právnomu záveru a dôvody dovolania uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. podľa nej nie sú dané. Preto dovolanie obvineného navrhla odmietnuť.

Obvinený vo svojom vyjadrení k predmetnému vyjadreniu okresnej prokuratúry uviedol, že v celom rozsahu trvá na podanom dovolaní. Nad rámec obsahu dovolania dodal, že výklad a aplikácia práva nemôže byť založená na predpokladoch a premisách, že kvalifikačný pojem „škoda“ je rozhodujúcim faktorom subsumovania pod skutkovú podstatu § 212 pod ods. 2 písm. a/ alebo § 212 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. Takýto výklad práva, aký bol použitý aj v napadnutých rozhodnutiach oboch súdov, je nepripustný, v neprospech obvineného, nielen kvôli zjavnej neprimeranosti ale aj z dôvodu neústavnosti, lebo takýmto výkladom práva sa zasiahlo do práva obvineného na spravodlivý proces. Napadnuté uznesenia nie sú riadne odôvodnené, lebo škoda nie je pri týchto skutkoch a ich kvalifikácii zákonným znakom, dokonca v ustanovení § 212 ods. 4 písm. a/ Tr. zák. kvalifikačným znakom je značná škoda.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. prostredníctvom obhajcu. Zároveň však zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky opakovane pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších (mimoriadnych) procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Úlohou dovolacieho súdu je následne posúdiť, či námietky dovolateľov obsahovo napĺňajú niektorý z nimi uplatnených dovolacích dôvodov.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávného ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávného ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Tr. zák.), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Tr. zák.), súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.) a pod. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V rámci dovolacieho dôvodu uplatneného obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., tento namietał podradenie jeho konania pod § 212 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. namiesto pod § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Po formálnej stránke uvedenú námietku obvineného bolo možné podradiť pod uplatnený dovolací dôvod, avšak dovolací súd jej nemohol prisvedčiť, a to z nasledujúcich dôvodov. Zo skutkovej vety výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa nepochybne vyplýva, že obvinený sa dopustil štyroch skutkov trestného činu krádeže, ktoré boli správne kvalifikované v bode 1/ ako prečin krádeže, v bode 2/ ako zločin krádeže a prečin porušovania domovej slobody a v bodoch 3/ a 4/ ako pokračovací zločin krádeže. Medzi skutkové zistenia prvostupňového súdu, poňaté do skutkovej vety výrokovej časti jeho rozsudku, pritom patrí aj konštatovanie, v zmysle ktorého obvinený spôsobil svojím konaním v bode 1/ škodu vo výške 1 450 eur, v bode 2/ škodu na odcudzených veciach vo výške 1 644,88 eur a poškodením zariadenia škodu vo výške 30 eur a v bode 3/ škodu v celkovej výške 1 237,89 eur.

Viazaný uvedenými skutkovými závermi, dovolací súd preskúmal obvineným vznesené námietky nesprávnej právnej kvalifikácie skutkov vyjadrených v bodoch 2/ až 4/ rozsudku ako spáchaných závažnejším spôsobom konania podľa § 212 ods. 4 písm. b/ Tr. zák. v spojení s § 138 písm. e/, j/ Tr. zák. z pohľadu naplnenia tam uvedeného kvalifikačného znaku.

Trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu.

Podľa § 212 ods. 2 Tr. zák. rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a

a/ čin spácha vlámaním.

Podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

b/ závažnejším spôsobom konania.

Závažnejším spôsobom konania sa podľa § 138 písm. e/ Tr. zák. rozumie páchanie trestného činu

vlámaním.

Podľa 122 ods. 4 Tr. zák. trestný čin je spáchaný vlámaním, ak páchatel' vnikol do uzavretého priestoru nedovoleným prekonaním uzamknutia alebo prekonaním inej zabezpečovacej prekážky použitím sily alebo ľst'ou.

Podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy. Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej sumy. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie suma dosahujúca najmenej päťstonásobok takej sumy. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že Trestný zákon zakotvuje dve základné skutkové podstaty trestného činu krádeže (vyjadrené v ods. 1 a ods. 2 ustanovenia § 212) a tri kvalifikované skutkové podstaty (upravené v ods. 3 až 5 citovaného ustanovenia). Pritom je evidentné, že znak, v ktorom sa základné skutkové podstaty tohto trestného činu líšia, spočíva v spôsobení, respektíve nespôsobení škody. Na základe uvedeného je potom nepochybné, že pokiaľ stíhaným skutkom bola spôsobená aspoň malá škoda, je nevyhnutné subsumovať ho pod základnú skutkovú podstatu trestného činu krádeže vyjadrenú v ods. 1 ustanovenia § 212 Tr. zák., pričom prípadná prítomnosť ďalších príťažujúcich okolností, ako aj prípadná vyššia suma skutkom spôsobenej škody sa prejaví podriadením skutku aj pod príslušné ustanovenia kvalifikovaných skutkových podstát tohto trestného činu zakotvených v ods. 3 až 5 ustanovenia § 212 Tr. zák. To znamená, že v prípade, že trestným činom krádeže bola spôsobená aspoň malá škoda, je vylúčené podriadenie jemu zodpovedajúceho skutku pod niektoré z ustanovení § 212 ods. 2 Tr. zák., a to hoci by skutok splňal všetky znaky vyžadované týmto ustanovením, keďže toto je tiež "len" základnou skutkovou podstatou, umožňujúcou stíhať tie prípady krádeží, kedy spôsobená škoda nedosiahla zákonom ustanovenú výšku. S ohľadom na uvedené bolo konanie obvineného správne podriadené pod základnú skutkovú podstatu trestného činu krádeže vyjadrenú v ods. 1 § 212 Tr. zák. a následne, so zreteľom na spôsob spáchania trestného činu (vlámaním a v bode 2/ aj na viacerých osobách), predstavujúci závažnejší spôsob konania podľa § 138 písm. e/, písm. j/ Tr. zák., aj pod kvalifikovanú skutkovú podstatu vyjadrenú v ods. 4 písm. b/ ustanovenia § 212 Tr. zák.

Vzhľadom na uvedené musel dovolací súd konštatovať, že formulácia skutkov 1/ až 4/ vo výrokovej časti rozsudku okresného súdu plne zodpovedá zákonnému vymedzeniu trestného činu krádeže aj podľa dovolateľom namietaného § 212 ods. 4 písm. b/ Tr. zák.

Len pre úplnosť dovolací súd dáva do pozornosti stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. decembra 2011, sp. zn. Tpj 78/2011 (uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 116/2012), odstraňujúce rozdielnu prax všeobecných súdov pri rozhodovaní o subsumpcii stíhaného konania pod niektorú zo základných a kvalifikovaných skutkových podstát trestného činu krádeže, ktorým bol prijatý záver, že ak si páchatel' prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, spôsobí tak malú škodu a spácha čin vlámaním, naplní zákonné znaky zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., pri použití § 138 písm. e/ Tr. zák. Takéto posúdenie činu jeho podradením pod kvalifikovanú skutkovú podstatu je v pomere špeciality ku kvalifikácii skutku podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorá sa použije len vtedy, ak páchatel' krádežou vlámaním nespôsobí ani malú škodu (§ 125 ods. 1 Tr. zák.). Z uvedeného je zrejmé, že výklad dotknutých ustanovení Trestného zákona tak, ako bol dovolateľom prezentovaný v dovolaní, bol prekonaný a na úrovni dovolacieho súdu zjednotený do praxe, ktorú dovolací súd aplikoval aj v prejednávacom prípade.

Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd uvádza, že po oboznámení sa s predloženým spisovým materiálom nezistil v dovolaní napadnutých rozhodnutiach konajúcich súdov také pochybenia, ktoré by znamenali naplnenie dôvodov dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Z vymedzenia skutkov 1/ až 4/ tak, ako boli ustálené súdom prvého stupňa (ktorých správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže

skúmať a meniť'), je jednoznačné, že sú trestnými činmi a že obvinený Q. S. naplnil ich skutkové podstaty tak, ako sú vymedzené v príslušných ustanoveniach Trestného zákona. Rovnako hmotnoprávne ustanovenia, upravujúce uloženie trestu boli, ako to vyplýva z vyššie uvedeného, súdmi nižšieho stupňa uplatnené správne. Na základe uvedeného dovolací súd konštatoval, že k nesprávnej aplikácii práva zo strany konajúcich súdov nedošlo.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného Q. S. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.